

Voel je veilig...

Op KBS Stepping Stones

Inleiding

Dit omgangsprotocol is een handvat voor leerkrachten en een verantwoording naar ouders en kinderen over onze regels en afspraken ten aanzien van omgangsnormen en waarden. Wij streven naar een pestvrije school, waarbij we elkaar respecteren en vertrouwen. Zowel leerlingen onderling als leerkracht – leerling, leerkracht – ouder en vice versa. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

***Het algemene doel is dat alle kinderen zich in hun
basisschoolperiode veilig voelen,
zodat zij zich vanuit onderling vertrouwen
optimaal kunnen ontwikkelen.***

Missie en visie

KBS Stepping Stones is een katholieke school waar kinderen en leerkrachten in staat worden gesteld om in een inspirerende sfeer te leren en zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooien.
Een school waar leren, beleving en een goede sfeer heel belangrijk zijn.”

Vanuit deze visie is het voor de kwaliteit van het onderwijs belangrijk dat er een sfeer wordt gecreëerd die niet alleen gericht is op optimale leeromstandigheden voor de kinderen, maar die zowel kinderen als leerkrachten stimuleert in hun verdere ontwikkeling en ontplooiing. Inspirerend is een sfeer die zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid en creativiteit aanmoedigt. Die sfeer wordt gecreëerd door met behulp van de Kanjertraining zowel aan kinderen als aan leerkrachten systematisch gerichte feedback te geven op hun gedrag en werkhouding op deze kenmerken. Ze dragen er, in combinatie met moderne onderwijsmethoden, toe bij dat talenten van kinderen en leerkrachten maximaal worden benut in het realiseren van een kwalitatief hoog leerrendement.

Het katholieke karakter van de school komt tot uiting in de accenten die in de bejegening, zowel door leerkrachten van kinderen als tussen kinderen en tussen leerkrachten onderling, worden gelegd op verdraagzaamheid, hulpvaardigheid, openheid en naastenliefde.

Preventief werken aan een veilige school middels de Kanjertraining

Om een veilige plek te creëren op school zijn afspraken en regels nodig om alles in goede banen te leiden. In bijlage 1 staan de gedragsregels voor kinderen, leerkrachten en ouders omschreven. De school zet middels de Kanjertraining in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Daarbij onderscheiden we op school de volgende afspraken:

In gesprek over gedrag met behulp van de petten

Om in gesprek te gaan over gedrag bij kinderen maken we gebruik van petjes met vier verschillende kleuren. Wanneer er zich een probleem of stressvolle situatie voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. Binnen de psychologie wordt dit coping genoemd. Zolang je handelt vanuit vertrouwen en op basis van wederzijds respect zijn deze verschillen tussen mensen goed en waardevol. Wanneer je zo handelt noemen we dat binnen de Kanjertraining dat je een drager bent van de witte pet. Je durft jezelf te zijn, je bent zelf te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Kortom je bent een kanjer. Je kunt een kanjer zijn op verschillende manieren:

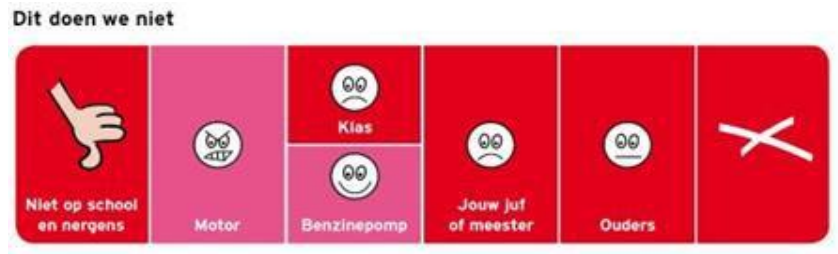
- Je kunt jezelf zijn in combinatie met de zwarte pet. Dan reageer je op een stoere manier. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je kunt je grenzen aangeven. Je durft plannetjes te maken en bent ondernemend. Zolang naast de zwarte pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen zich op een hele positieve en krachtige wijze gedragen.
- Je kunt ook een kanjer zijn in combinatie met de rode pet. Dan ben je vol levenslust. Je hebt een goed gevoel voor humor. Je bent optimistisch en je verstaat de kunst van het relativeren. Zolang naast de rode pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en opgewekte manier weten te reageren.
- Je kunt ook een kanjer zijn in combinatie met een gele pet. Dan ben je vriendelijk, bescheiden en aardig. Zolang naast de gele pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en rustige manier weten te reageren.

Binnen dit kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben of blijf je niet zielig. Hoe we graag met elkaar omgaan is te zien op de smiley poster:

Als je rekening houdt met je klasgenoten, de leerkrachten, je ouders, dan is de kans groot dat je de dingen doet die bij jou passen. Je weet jezelf te gedragen. Je bent iemand die te vertrouwen is!

Wanneer je geen rekening houdt met je klasgenoten, de leerkrachten, je ouders, dan is de kans groot dat je dingen doet die eigenlijk ook niet bij jou passen. Je houdt je dan niet aan de kanjerafspraken of geeft benzine aan de ‘vervelende motortjes’.

Aanpak in de klas

Aan het begin van het schooljaar wordt bovenstaande besproken in de klas. De kanjerafspraken hangen op een goed zichtbare plaats in de klas en in de hal. Gedurende het schooljaar wordt met behulp van lessen uit de Kanjertraining invulling gegeven aan deze afspraken. Daarnaast wordt middels filosofielessen, Paarse Vrijdag en project lentekriebels aandacht gegeven aan inzicht in jezelf en anderen en de omgang met elkaar. Zowerken we samen aan een veilige school, waarin vanuit onderling vertrouwen een omgeving wordt gecreëerd waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Curatief werken aan een veilige school volgens het pestprotocol

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen, maar het kan misgaan. Dat is niet erg, het zijn leermomenten. Wanneer kinderen toch geplaagd of gepest worden (fysiek, verbaal of emotioneel), kunnen ze altijd bij de leerkrachten terecht. Dit geldt ook voor de ouders. Daarnaast kan de vertrouwenspersoon van de school (door alle partijen) geraadpleegd worden.

Als we merken dat een situatie zich voordoet waarbij dit gebeurt, werken we vanuit een oplossingsgerichte aanpak door vanuit bovenstaande inzicht te geven in gedrag en gedragingen en terug te pakken op de gewenste aanpak vanuit de kanjerafspraken.

Kernpunten hierbij zijn:

- De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
- Is er sprake van onvermogen, dan mag het kind erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. De omgeving heeft daar begrip voor.
- Is er sprake van onwil, dan krijgt het kind een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen.

Plagen of pesten?

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is dit: plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten/ouders/verzorgers, pesten gebeurt achter de rug van degene die kan ingrijpen om. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

Pestgedrag gedefinieerd

Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of emotioneel, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht en waarbij de macht ongelijk is verdeeld.

De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de 'pester', zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. Als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de 'pester' zelf zullen zijn.

Cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de 'pester'. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de 'pester' moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep.

Aanpak van pestgedrag

Wanneer er gepest wordt, is er een stappenplan voor de aanpak hiervan.

1. Kinderen proberen er eerst zelf uit te komen.
2. Lukt dit niet, dan leggen de kinderen en/of ouders het probleem voor aan de leerkracht. Een ander geval kan zijn dat de leerkracht het probleem zelf signaleert. De leerkracht neemt het probleem serieus.
3. Maatregelen die de leerkracht neemt:
 - voert een gesprek met het slachtoffer;
 - voert een gesprek met de 'pester';
 - voert een gesprek met de omstanders.

Er wordt bekeken wat de aanleiding is, hoe de situatie verlopen is en hoe het anders moet gaan. Indien noodzakelijk worden de ouders op de hoogte gesteld.

4. Bij herhaling. De leerkracht:
 - voert een directief en grenzen stellend gesprek en neemt gepaste maatregelen (pauzes binnen blijven, nablijven, 'dit ging even mis' invullen, excuusbrief schrijven, lik-op-stuk-beleid);
 - voert een gesprek met de ouders van de betrokken kinderen;
 - maakt een observatie tijdens het buitenspelen;
 - bespreekt de kwestie in een leerlingbespreking, eventuele hulp van externen wordt ingeschakeld;
 - maakt verslag van de incidenten, de gesprekken en de genomen maatregelen in Parnassys;
5. Bij herhaling wordt de schooldirecteur ingeschakeld voor een gesprek met de 'pester' en/of de ouders van de 'pester'. In dit gesprek worden duidelijke afspraken gemaakt over wat er van het kind wordt verwacht en een proefperiode ingesteld waarin het ongewenste gedrag niet meer mag voorkomen.
6. Mocht het kind zich tijdens de proefperiode niet kunnen houden aan de gemaakte afspraken, dan treedt het protocol ongewenst gedrag in werking (zie bijlage 2).

Bijlage 1. Gedragsregels binnen de school

1.1 Omgangsregels

1.1.1 Voor de kinderen

1. Je luistert naar elkaar en bent aardig voor elkaar.
2. Je gaat op een respectvolle manier met elkaar om.
3. Niemand speelt de baas.
4. Niemand lacht uit.
5. Niemand blijft zielig.
6. Ook op social media gelden dezelfde sociale gedragscodes.
7. Problemen los je op volgens het stappenplan:

1.1.2 Voor de leerkrachten

1. De leerkrachten kennen de inhoud van dit omgangsprotocol en houden zich hieraan.
2. De leerkrachten gaan respectvol om met de kinderen en elkaar.
3. Zij weten twee gedragstalen te spreken: directief en duidelijk, helder en grens stellend; warm en respectvol, richt zich op het geven van inzicht;
4. Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt de kinderen uit over te stappen naar de wereld van wederzijds respect;
5. Wanneer zich een probleem voordoet op school, gaan de leerkrachten hiermee

plossingsgericht aan de slag.

6. Alle leerkrachten spreken alle kinderen, indien nodig, aan op hun gedrag. Indien kinderen brutaal reageren of het gezag negeren wordt daarop gereageerd (eventueel via de betreffende leerkracht).
7. De collega's spreken elkaar aan op het nakomen van afspraken.
8. Leerkrachten worden aangesproken met hun voornaam of juf/meester + voornaam.

Daarnaast probeert elke leerkracht ervoor te zorgen dat haar of zijn klas een veilige en prettige plek is. Belangrijk daarbij is het voorbeeld dat de leerkracht zelf geeft.

- Kinderen uit laten praten.
- Actief luisteren naar kinderen.
- Niet bij voorbaat er vanuit gaan dat hij/zij gelijk heeft.
- Kinderen positief benaderen, complimenten geven.
- Het vertrouwen geven aan kinderen dat ze in eerste instantie problemen ook zelf op kunnen lossen.
- Kinderen aanmoedigen en helpen.
- Kinderen het gevoel geven dat ze ook fouten mogen maken.
- De manier waarop de leerkracht rekening houdt met verschillen tussen kinderen.

1.1.3 Voor de ouders

1. Ouders tonen betrokkenheid bij de school, onder andere door op informatie- en rapportavonden en allerlei schoolactiviteiten te komen.
2. Ouders lichten leerkrachten in over ingrijpende gebeurtenissen rondom het kind.
3. Schoolregels worden gerespecteerd en nageleefd.
4. Er is vertrouwen in de professionaliteit van de leerkracht. Ouders worden niet persoonlijk.
5. Ouders tonen interesse in het werk van hun kind en begeleiden (in de hogere groepen) de kinderen bij het huiswerk en eventueel extra werk.
6. Ouders denken mee over oplossingen voor problemen.
7. Ouders spreken in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.
8. Als ouders zich zorgen maken om het welzijn van hun kind, of het welzijn van andermans kind, dan overleggen zij dit met de school en communiceren rechtstreeks met de leerkrachten.
9. Bij een klacht, wordt de algemene klachtenregeling vanuit de KSU gevolgd (zie bijlage 4).

1.1.4 Voor de leerkrachten

1. De leerkrachten zijn op tijd bij de klas en verwelkomen de kinderen. De leerkrachten houden hun klas netjes en gezellig.
2. De gangen worden zo netjes mogelijk gehouden.
3. Algemene ruimtes worden, na gebruik, in hun oorspronkelijke staat teruggebracht.

4. (Rapport)cijfers worden niet klassikaal voorgelezen.
5. Stilte kun je bijvoorbeeld vragen door te klappen, te zingen of je hand op te steken. Dit laatste moeten de kinderen in ieder geval herkennen voor als we met meerdere groepen of de hele school bij elkaar zijn.
6. De leerkrachten halen zelf koffie of thee en laten dat niet door de kinderen doen.
7. Elektrische apparaten worden aan het eind van de dag uitgezet. Denk ook aan de ramen, zonneschermen, lampen e.d.
8. De leerkrachten gaan zorgvuldig om met leerling gegevens. Papieren waar leerling gegevens opstaan worden verscheurd of versnipperd.

Naast de schoolafspraken hebben de verschillende groepen nog hun eigen klassenregels, gerelateerd aan de kanjerafspraken vanuit de Kanjertraining.

Bijlage 2. Protocol ongewenst gedrag.

1. De leerling krijgt een **afkoelingsperiode**. De leerling gaat op een rustige plek zitten, bij voorkeur creëren in de klas. Daarna mag de leerling weer mee doen met de klas (of komt

zelf als...). Wanneer een leerling weigert apart te gaan zitten en/of het gedrag zet zich voort (of voordat je voelt dat je echt kwaad wordt), treedt stap 3 in werking.

2. De leerling krijgt een **time-out** en gaat naar **een andere groep**.

- Time-out: de leerling gaat gedurende een bepaalde tijd even uit de groep
- Doel: leerling en leerkracht nemen even afstand van de situatie en hij/zij kan zich herstellen en een frisse start maken
- Voorwaarden: een leerling weet welk gedrag niet wenselijk is en wat er van hem verwacht wordt.

Met de juf/meester van de andere klas (achterwacht) bespreekt de leerling wat er is gebeurd aan de hand van het formulier 'Dit ging even mis'. Na dit gesprek krijgt de leerling een lik-op-stuk strafmaatregel en/of gaat de leerling werken in een andere groep. De duur van deze time-out is afhankelijk van het incident. Er wordt een vaste verdeling gemaakt waar kinderen kunnen werken. De eigen leerkracht zorgt dat er pakketjes werk liggen die de leerling mee kan nemen de groep in.

3. Na deze periode gaat de leerling terug naar de leerkracht en maakt een nieuwe start. De leerkracht bespreekt het formulier met de leerling. Er worden afspraken gemaakt met de leerling om herhaling te voorkomen. Dit formulier gaat mee naar huis voor een handtekening en wordt vervolgens weer meegenomen naar school en opgeborgen in de zorgkoffer. Afhankelijk van de ernst van de situatie worden de ouders opgebeld of uitgenodigd op school.

4. De leerkracht brengt deze leerling in bij de leerlingbespreking voor discussie of mededeling. Afhankelijk van de ernst van de situatie wordt er een handelingsplan opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd. Er wordt overwogen of externe hulp/advies wenselijk is (orthopedagoog, Leerplicht, Altrecht enz).

5. Wanneer een leerling zich herhaaldelijk niet aan de gemaakte afspraken kan houden, kunnen de volgende stappen genomen worden. Iedere stap heeft een proefperiode van minimaal 2 weken waarbij het gedrag niet meer voor mag komen. Is dat wel het geval dan gaat de volgende stap van het protocol in. Dit is afhankelijk van het incident en ter beoordeling van de schoolleiding.

- a. De leerling vult het formulier 'Dit ging even mis' weer in. Er worden weer afspraken gemaakt met de leerling. Dit formulier gaat mee naar huis voor een handtekening en wordt vervolgens weer meegenomen naar school, ingescand en gedocumenteerd in het leerling administratiesysteem. Afhankelijk van de ernst van de situatie worden de ouders opgebeld of uitgenodigd op school.
- b. De leerling gaat werken in een andere groep en vult het formulier 'Dit ging even mis' weer in. Daarna volgt er een gesprek met de schoolleiding, de leerkracht en de ouders. De leerling wordt vervolgens **intern geschorst**. De duur van deze interne schorsing is afhankelijk van het incident. De gemaakte afspraken worden herhaald en/of bijgesteld.
- c. De leerling gaat werken in een andere groep of bij de schoolleiding en vult het

formulier 'Dit ging even mis' weer in. Daarna volgt er een gesprek met de schoolleiding, de leerkracht, (de leerling) en de ouders. De leerling wordt vervolgens **geschorst** van school. De duur van deze schorsing kan maximaal 5 dagen zijn. Daarna worden de gemaakte afspraken herhaald en/of bijgesteld. De hulp van een externe instantie wordt erbij geroepen.

Opmerking: als er sprake is van extreem ongewenst gedrag zijn direct sancties nodig.

Voorbeelden van extreem gedrag zijn:

- uitschelden, schoppen/slaan, bedreigen of niet luisteren naar het gezag van de leerkracht
- Stelen
- Seksuele intimidatie
- Lichamelijk letsel toebrengen
- Vernielen

De leerkracht schakelt de schoolleiding in en indien nodig worden direct de ouders gebeld. Afhankelijk van het incident kan direct overgegaan worden op punt b of c (zie bijlage 3. Procedure schorsing en verwijdering).

Bijlage 3. Procedure schorsing en verwijdering

3.1 Dossiervorming

De misvatting heerst bij leerkrachten dat schorsing mag plaatsvinden na ruime dossiervorming. Dit is niet het geval. Verwijdering zelf is het dossier. Anders gezegd: de aanleiding tot de eerste verwijdering is dossiervorming. Als een kind zich blijft misdragen, en de ouders hebben er geen problemen mee, dan definitieve verwijdering. Het dossier is dan compleet. Argumenten in dossier:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.
3. Een leerkracht kan op deze manier weer gewoon lesgeven, en vervalt niet in de functie van rechercheur (wie is de dader en wie is het slachtoffer), aanklager (jij bent de dader), verdediger (van het slachtoffer), rechter en gevangenisbewaarder. Waarbij een enkele ouder in de hoogste boom klimt als in 'deze rechtsgang' iets mis gaat. De leerkracht en de school beperken zich tot onderstaande:

Het gaat weleens mis. Hoe lossen we dit op? Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima? Dan hebben jij en je ouders een probleem. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.

3.2 De wettelijke richtlijnen en algemene omschrijving

De procedure rond het verwijderen van een leerling is voor het basisonderwijs geregeld in artikel 24 van de Wet op het Basisonderwijs (WBO).

Dit artikel zegt:

"De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag." In dit geval: de College van bestuur van de KSU.

"De toelating mag niet afhankelijk gesteld worden van een geldelijke bijdrage van de ouders. Indien het bevoegd gezag weigert een leerling toe te laten, deelt het de reden van die weigering schriftelijk aan de ouders mee. Over de verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar en de ouders van de leerling."

De schorsing of verwijdering van een leerling kan nodig zijn indien sprake is van een zodanig wangedrag dat daardoor de rust, de orde, veiligheid of het onderwijsleerproces op school ernstig wordt verstoord. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- een houding van grove onverschilligheid (hetgeen zich kan uiten in wangedrag en/of overmatig veel verzuim);
- aan een bedreigende houding van een leerling naar een leerkracht, een medeleerling, een (hulp)ouder of naar school toe.

Ook wanneer een leerling zoveel aandacht van de leerkracht vraagt dat hierdoor het onderwijs aan andere leerlingen in het gedrang komt, kan schorsing en/of verwijdering volgen.

1. Als eerste disciplinaire maatregel kan een leerling voor een bepaalde tijd (hooguit 5 dagen) geschorst worden. De leerling wordt de toegang tot de school voor enkele dagen ontzegd en werkt thuis aan een huiswerktaak.
2. In verband met de leerplichtwet is het niet mogelijk een leerling te verwijderen zonder dat er voor inschrijving op een andere school is gezorgd, tenzij het gedrag van de leerling zodanig is dat daardoor de goede gang van zaken op de school op onaanvaardbare wijze wordt belemmerd.
3. Verwijdering van een leerplichtige leerling kan alleen plaatsvinden na overleg met de inspectie. De Centrale Directie moet vervolgens de inspectie schriftelijk en gemotiveerd van een verwijdering in kennis stellen.
4. Niet alleen (herhaaldelijk) wangedrag van een leerling kan tot verwijdering leiden. Verwijdering van een leerling kan eveneens plaatsvinden wegens wangedrag van een van de ouders. Het schoolbestuur moet bij de belangenafweging rekening houden met het feit dat de leerling zelf geen verwijt treft.
5. Wanneer schorsing of zelfs verwijdering in overweging genomen wordt, dan is er wel een lange weg afgelegd. Dergelijke maatregelen worden pas getroffen wanneer het onderwijs binnen een groep zeer ernstig verstoord is en de schoolleiding geen enkele mogelijkheid meer ziet hierin een kentering aan te brengen of wanneer de relatie tussen school en ouders zo verstoord is dat de school zich niet meer in staat acht de leerling op verantwoorde wijze verder te onderwijzen en te begeleiden.
6. Voor de school is het van belang zich in te spannen om te zorgen dat de betrokken leerling op een andere school geplaatst wordt.
7. Bij verwijdering wegens wangedrag kan het gaan om een overgang naar een andere basisschool of een overgang naar het speciaal onderwijs (cluster 4).

3.3 Procedure

De volgende stappen worden genomen alvorens er sprake kan zijn van schorsing of verwijdering:

1. Probleemsignalering; contacten met betreffende leerling en ouders hebben nog niet het gewenste resultaat gehad; de leerkracht brengt het probleem in de leerlingbespreking c.q. bij de schoolleiding.
2. Collega's (schoolleiding, interne leerlingbegeleider) denken mee en geven suggesties; er wordt een handelingsplan opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd.
3. Een deskundige (van de schoolbegeleidingsdienst, het samenwerkingsverband of REC) kan worden ingeschakeld voor overleg en een nader onderzoek. Er kan advies worden ingewonnen bij de leerplichtambtenaar.
4. De ouders waren al meerdere keren op school en worden door de school nog diverse malen uitgenodigd voor een gesprek met als doel de ontstane problemen te bespreken en de situatie te verbeteren. Vanuit de school zijn hierbij in ieder geval de leerkracht van de leerling en de schoolleider aanwezig.
5. De school benadert andere personen/instanties voor overleg en advies; dit kunnen afhankelijk van het probleem o.a. zijn: de schoolarts, het buurtteam, Leerplicht, SAVE. De inspectie wordt altijd ingelicht.

6. De school houdt verslag /dossier bij van de gebeurtenissen en gevoerde gesprekken met ouders en benaderde instanties.
7. De school informeert de clusterdirecteur en de clusterdirecteur houdt het college van bestuur op de hoogte van de voortgang.
8. Ouders wordt schriftelijk meegedeeld dat schorsing, als eerste signaal, en daarna eventueel verwijdering kan gaan plaatsvinden. De brief wordt door de clusterdirecteur, namens het college van bestuur, ondertekend.

In de brief wordt genoemd:

- de reden voor schorsing/verwijdering;
 - de voorgeschiedenis;
 - reeds genomen stappen/afspraken;
 - bij schorsing: de duur van de schorsing;
 - laatste kans/afpraak/ultimatum;
 - de wijze waarop bezwaar kan worden aangetekend.
9. Verschillende, al eerder betrokken, instanties worden hierover ingelicht:
 - College van bestuur;
 - de inspectie van het onderwijs;
 - de afdeling leerplicht van de gemeente.

Het college van bestuur moet uiteindelijk de toestemming geven.

10. Bij definitieve verwijdering wordt dit door de clusterdirecteur of namens de clusterdirecteur schriftelijk per aangetekende brief aan de ouders meegedeeld.
11. De school is verplicht acht weken zich in te spannen om (mee) te zoeken naar een andere school. De inspanning moet aantoonbaar zijn.

Bijlage 4. Algemene klachtenregeling / protocol KSU

Volledige klachtenregeling van de KSU staat hier:

http://assets.cms.socialschools.nl.s3.amazonaws.com/file/ksu_utrecht/klachtenregelen.pdf